

Self-hosting ako profesionálna prax

Server nie je nič viac než počítač. Otázka nie je, či ho máte mať, ale kde bývajú údaje vašich klientov, kto ich udržiava a kto nesie zodpovednosť, keď niečo zlyhá.

Aby sme si rozumeli: Vaše údaje vždy bývajú v niečom počítači: v počítači giganta, ktorému všetko zveríte, v prenajatom počítači, ktorý spravujete vy, alebo vo vašom vlastnom. Čím viac kontroly chcete, tým viac zodpovednosti preberáte. Delegovanie na veľkú tretiu stranu upokojuje, ale nezabavuje viny: informácia je vaša —a vašich klientov— a zodpovednou osobou ste vy.

Otázka medzi cloudom a suterénom

Je dobré začať demýtizáciou slova, ktoré bezdôvodne straší: server. Server nie je tajomný stroj v chladenej miestnosti. Je to jednoducho počítač inej osoby —alebo váš vlastný—, ktorý uchováva informácie a odovzdáva ich tomu, kto o ne požiada. Desaťročia sme uchovávali informácie našich klientov v priečinku, v kartotéke, na kancelárskom stole a nikto kvôli tomu nestrácal spánok. Informácie neboli strašidelné preto, že boli na papieri; nemusia byť strašidelné ani preto, že sú na disku.

Ani „cloud“ nie je éterický. Je to počítač nejakej firmy, takmer vždy ďaleko a takmer vždy niekoho iného. Naučil som sa to neúmyselne v deň, keď som v presvedčení, že moje súbory sú v bezpečí na Google Drive, zistil, že priečinkov na mojom počítači neobsahoval moje dokumenty, ale skratky k dokumentom, ktoré žili niekde inde. Ak by sa to iné miesto rozhodlo zatvoriť, zmeniť cenu alebo zrušiť službu, môj pokoj by odišiel s ním. Nevlastnil som svoje veci; mal som povolenie na prístup k nim.

Odtiaľ pramení otázka tohto Zošita, ľahšia na vyslovenie než na zodpovedanie: kde by mali žiť dáta vašich klientov? A vaše vlastné? Verejná diskusia ju predkladá, akoby existovali len dve protichodné odpovede — cloud veľkých platforiem, alebo si to zariadiť sám —, takmer ako otázku tábora. Lenže nie sú to dve cesty: sú tri, a žiadna nie je aktom viery. Keď ich čítame pomaly, majú viac odtieňov a žiadajú si viac, než sa zdá.

Týka sa to vás, nech predávate čokoľvek

Je ľahké si myslieť, že dôvernosť je záležitosťou právnikov, lekárov alebo novinárov a že ostatní nemajú čo skrývať. Je to chyba, a to drahá. Takmer každá firma uchováva údaje svojich klientov podliehajúce zákonu a mnohí uchovávajú, bez toho aby o tom vedeli, informácie oveľa citlivejšie, než sa zdá.

Obchod s pohovkami si zapíše meno, adresu a telefón toho, kto nakupuje; ak je v tom financovanie, tak aj jeho ekonomické údaje. Firma na rekonštrukcie alebo dekorácie uchováva fotografie interiérov domov svojich klientov a kompletne plány ich bývania. Upratovacia firma pracuje s plánmi kancelárií, ktoré upratuje, často označenými farbami a číslami udávajúcimi, ktorý zamestnanec kam vstupuje, o koľkej a akým kľúčom. Nič z toho nevyzerá ako veľká vec, kým si človek nepoloží otázku, pre koho ďalšieho by to malo cenu: tie upratovacie plány sú, videné inými očami, dokonalou mapou pre toho, kto sa chce vlámať kradnúť.

To, že je firma malá alebo že predáva pohovky namiesto obhajoby v súdnych sporoch, nerobí jej údaje bezcennými ani nespôsobuje, že sa na ňu prestáva vzťahovať zákon. Spôsobuje to len to, že jej majiteľ o tom

zvyčajne menej premýšľa. A málo premýšľať o niečom, čo je vašou zodpovednosťou, je presne to miesto, kde začínajú problémy.

Kde bývajú vaše údaje?

Na tú otázku existujú v podstate tri odpovede. A je dobré pripomenúť, že „dáta“ nie sú len zložka klienta alebo blok faktúr a rozpočtov: sú nimi aj vaše konverzácie s ním — cez WhatsApp, cez profesionálnu chatovaciu službu, cez Solo2 —. Tri odpovede, ktoré nasledujú, nie sú stupne čistoty ani rebrík od dobrých k zlým: sú to tri spôsoby, ako rozdeliť to isté, kontrolu a zodpovednosť.

Zveriť všetko jednému poskytovateľovi. To je najbežnejšie a pre väčšinu ľudí to jediné, čo poznajú. Dám všetko do Google Workspace alebo do Microsoft 365 a zverím to celé poskytovateľovi. Platím svoj poplatok a prestávam na to myslieť. Najkrajnejšou podobou tohto sú služby, kde svoje dáta ani nemáte: niektoré fakturačné programy v cloude vám napríklad uchovávajú faktúry a rozpočty — a fungujú veľmi dobre —, ale informácie žijú v ich systéme, nie vo vašom. Kým platíte, máte prístup; v deň, keď odídete, zistíte, že odniesť si vlastnú históriu je ťažké alebo nemožné. Mať vaše dáta napoly ako rukojemníka je pre nejedného poskytovateľa práve to, čo vám bráni odísť ku konkurencii. Výmenou za pohodlie odovzdávam kontrolu a — bez toho, aby som to povedal nahlas — pocit, že zodpovednosť už nie je moja. Sem patrí odtieň, ktorý sa takmer nikdy nerobí: delegovať nie je to isté ako americké. Môžem všetko rovnako pohodlne zveriť európskemu poskytovateľovi — napríklad Infomaniak — a jedným ťahom vyriešiť dobrú časť pochybností o medzinárodných prenosoch, ktoré sme videli v „Schrems II“, bez toho, aby som čokoľvek hostoval sám. Nie sú to Spojené štáty proti zvyšku vesmíru: aj v čistej delegácii sú rozhodnutia, na ktorých záleží.

Prenajať si a spravovať vlastný server. Mám to isté, čo by mi dal Microsoft alebo Google, ale postavím si to sám. Prenajmem si server u európskeho poskytovateľa —Hetzner, OVH, Scaleway—, nainštalujem slobodný softvér (napríklad Nextcloud pre súbory) a sám výsledok spravujem. Získavam skutočnú kontrolu: viem, čo beží, kde a prečo. Ale stroj sa stále nachádza v dátovom centre tretej strany a predovšetkým sa mení to, kto nesie následky. Delegovaním máte v prípade zlyhania koho obviňovať. Pri vlastnej správe je vysoko pravdepodobné, že chyba bude vaša.

Mať to na vlastnom počítači. Toto je možnosť, o ktorej takmer nikto nehovorí, a je to srdce tohto Zošita. Nepotrebuje obrovský server zapnutý dvadsaťštyri hodín denne v makro dátovom centre, aby ste hostovali svoje veci. Váš kancelársky počítač už je server: slúži vám. Necháte ho zapnutý v kancelárii a pripájate sa k nemu z notebooku u klienta alebo z mobilu, keď ste doma. Nazývame ho „kancelársky počítač“, nie „server“, ale robí presne to isté, čo predchádzajúce dve možnosti. Kontrola je maximálna a blízkosť tiež: vaše údaje sú tam, kde ste vy. Odvrátenou stranou, povedané bez príkras, je, že aj zodpovednosť je maximálna. Ak vypadne elektrina, v Norimbergu nie je žiadny službukonajúci technik: je na vás, aby ste nahodili istič. A aby bol ten počítač prístupný zvonku, je potrebné niečo, čo vytvorí most medzi vašim notebookom a ním. Nie je to mágia a je dobré to vedieť predtým, než si zvolíte túto cestu.

A nie je ani potrebné znovu využiť kancelársky počítač: existuje zariadenie navrhnuté presne na toto, NAS (vyrábajú ich Synology, QNAP a ďalší). Ako takmer všetko, čo sme v týchto Cuadernos videli, vnútri nie je žiadna mágia: je to špecializovaný počítač, ten istý druh stroja, aký by ste si prenajali v dátovom centre, len určený na ukladanie údajov a ich poskytovanie po sieti, bez monitora a klávesnice medzi tým. Pripojte k nemu obrazovku a klávesnicu a máte bežný počítač; nainštalujte vhodný softvér do svojho PC a máte NAS. Rozdiel je v tom, že NAS prichádza pripravený na použitie. Kúpите ho, zapojíte doma alebo v kancelárii, a je váš. Neplatíte mesačný poplatok; zaplatíte raz a patrí vám, ako ktorýkoľvek iný nástroj vášho podnikania. Zapnete ho, vypnete ho, vezmete ho inam, ak chcete. A keďže je váš, nič vám nebráni mať dva —jeden doma, jeden v kancelárii— alebo tri, pridaním jedného na bezpečnom mieste, vzájomne synchronizovaných: vaša vlastná redundancia, bez závislosti na tom, že ju udržiava tretia strana. Vlastné hostovanie napokon nie je jediná vec: je to kombinácia strojov, vlastníctva, umiestnení a softvéru.

Tu je nevyhnutné pomenovať to, čo robíme, a robíme to bez pretvácky: v Solo2 ten most stavia samotná aplikácia. Počítač vo vašej kancelárii zostáva prístupný len vašim dôveryhodným zariadeniam, a vždy pod

šifrovaním, a vaše ostatné prístroje sa k nemu pripájajú samy. Keď s vami hovorí klient, je to váš počítač — nie počítač tretej strany —, kto s klientom hovorí. Neriešime výpadok prúdu; riešime ten most. A nie sme jediní: pre takmer každú potrebu dnes existujú programy — slobodné aj proprietárne —, ktoré umožňujú práve toto, mať dáta vo svojom zariadení a dostať sa k nim zvonku. To naše je príklad; dôležitá je myšlienka, nie značka.

Redundancia nie je superschopnosť

Tu vyvstáva okamžitá námietka, a je rozumná: ak mám všetko na kancelárskom počítači, čo sa stane, ak sa pokazí? Otázka je dobrá. Odpoveď je, že záchranná sieť, ktorú si predstavujeme u veľkých poskytovateľov, je skromnejšia — a ľahšie napodobniteľná —, než sa zdá.

Keď nechám svoje údaje v dátovom centre nadnárodnej firmy, dôverujem, že má kópie na viacerých miestach. A pravdepodobne ich má: na druhom mieste, možno na treťom. Ale tá redundancia nie je nekonečná a predovšetkým nie je moja: stále je to pevný disk, ktorého nie som vlastníkom, spravovaný niekým, do koho vkladám vieru, ktorú takmer nikdy neoverujem.

Tú istú sieť si môžem utkať sám, a to s rozhodujúcou výhodou. Moja každodenná služba žije na kancelárskom počítači. Odtiaľ uchovávam šifrovanú kópiu na počítači priateľskej firmy — kolegu z profesie, inej dôveryhodnej kancelárie — a ďalšiu šifrovanú kópiu, ak chcem, u toho istého európskeho poskytovateľa, o ktorom sme hovorili. Rozdiel je vo všetkom: to, čo nechávam vonku, nie je moja služba ani moje údaje v čitateľnej forme, ale šifrovaná kópia, ktorú môžem otvoriť len ja. Externý poskytovateľ uchováva zamknutú truhlicu, od ktorej nemá kľúč. Nezverujem mu svoje informácie: zverujem mu pár bajtov, ktoré bezo mňa nič neznamenajú.

Bolo to v bezpečí, kým neprestalo byť

Dovoľte mi osobný príbeh, pretože ten to ilustruje lepšie než akýkoľvek argument. Viac ako desať rokov som bol oddaným klientom CrashPlan, technicky výnimočnej služby na zálohovanie. Zálohoval som do ich cloudu všetky svoje počítače aj počítače mojej rodiny — firemné aj domáce, všetko —, s verziami, ktoré som mohol obnoviť s ľubovoľnou frekvenciou, pričom som cestoval späť v čase až ku konkrétnemu súboru spreď mesiacov. Po prvej kópii prenášal už len rozdiely, šifrované a komprimované, takže som bez väčšieho úsilia udržiaval obrovskú zálohu aktuálnu. Zachránilo ma to mnohokrát, od banálneho dokumentu až po celý disk. Cena v priebehu rokov stúpala a bolo mi to jedno: platil som rád.

Čo som však nevedel, bolo, že CrashPlan urobil chybu vo výpočtoch: zmluvne sľúbili neobmedzené úložisko, v priestore aj čase. A priestor vynásobený časom — roky histórie, verzie každých pár minút — rastie, až kým sa nestane neudržateľným. Jedného dňa nám všetkým oznámili, že služba končí. Urobili to elegantne a s veľkorysým termínom, takmer rok, a dali nám prostriedky na stiahnutie našich vecí. Ale kam ide človek s viac ako desiatimi rokmi verziovaných kópií všetkých svojich diskov? Tam zistíte, že nemáte ani spôsob, ako všetko stiahnuť, ani kam to dať, a že aj keby ste mohli, nový sklad by stál majetok.

Zachránil som štyri nevyhnutné veci. Zvyšok zmizol, keď vypli vypínač. Bol som pokojný, moje informácie boli v bezpečí... kým neprestali byť. A nie pre zradu: CrashPlan sa zachoval bezchybne — na rozdiel od Evernote, ktorý sa o roky neskôr zachoval hanebne —; jednoducho sa môj strážny anjel v cloude rozhodol, plným právom, ním prestať byť. Výsledok bol pre mňa totožný: čo som považoval za isté, zmizlo.

To, čo tento príbeh v skutočnosti učí, má viac spoločného s ľudskou povahou než s technológiou. Keď niekto cíti, že je niečo jeho zodpovednosťou, koná preventívne: robí kópie, istí sa, je podozrievavý so zdravým úsudkom. Keď verí — mylne —, že zodpovednosť nesie veľká a solventná tretia strana, uvoľní sa a nechá veci plynúť. Ten delegovaný pokoj nie je obozretnosť: je to, bez prikrášlenia, forma nezodpovednosti.

Platiť neznamená splňať pravidlá

Tá tichá nezodpovednosť sa veľmi podobá rodičom, ktorí zapíšu syna do najdrahšej školy, zaplatia mu potom magisterské štúdium a tým veria, že si splnili svoju povinnosť. Nesplnili. Byť rodičom znamená starať sa o to, čo sa dnes naučil, o to, čomu nerozumie, o jeho hodnoty, o jeho sebavedomie. Ak v dvadsiatich piatich rokoch ten syn nevie pracovať ani sa správať, chyba nie je v škole, ktorá zinkasovala peniaze: je v tom, kto delegoval a zaplatil v presvedčení, že to stačilo. Platenie tretej strane nezbavuje zodpovednosti. Nikdy to tak nebolo.

S dátami je to rovnako a nedávna história to potvrdzuje. Pred päťdesiatimi či sto rokmi si profesionál ukladal veci svojich klientov do zložiek, vo svojej kancelárii alebo doma, a cítil sa za ne zodpovedný. Málokedy sa niečo stratilo. Prešli sme do digitálneho sveta a s ohromujúcou ľahkosťou nahrávame všetko do „cloudu“ — čo nie je nič iné než počítač jednej nadnárodnej firmy — a prestávame sa starať. A často dochádza k nehodám, sú firmy, ktoré stratia všetko, a potom sa hovorí: vina bola na Googli, vina bola na Microsofte. Nie. Informácie sú vaše, alebo vašich klientov, ale zodpovedný ste vy.

Hostovanie vlastných vecí nie je technický rozmar: je to znovuzískanie toho pokoja spred desaťročí, toho, že viete, kde sa každá vec nachádza a prečo. Ochrana údajov medzitým zažila prudký výkyv kyvadla — od neexistencie akejkoľvek normy, keď ktokoľvek bez rozmýšľania vystavoval údaje klienta, až po požiadavku, ktorá s neúmernou tvrdosťou dopadá na toho najmenšieho, na živnostníka, ktorý dá telefón klienta kuriérovi. Nespochybnujem cieľ; pozorujem nepomer. Ale nepomer nás nezbavuje viny: v deň, keď administratíva bude mať prostriedky na sledovanie a sankcionovanie vo veľkom meradle, veľkosť prestane kohokoľvek chrániť a je rozumné nečakať na ten deň s neuprataným domom. Mať údaje pod vlastnou kontrolou pomáha spĺňať pravidlá a pomáha to dokázať. A predovšetkým to vracia veci na svoje miesto: keď sú informácie vaše, zodpovednosť je plne vaša — neexistuje žiadna tretia strana, ktorú by ste mohli viniť, ani tretia strana, ktorej zlyhanie by vás ohrozilo—.

Zodpovednosť tiež chráni

Bolo by nepoctivé líčiť to bez tieňov. Zaujať miesto sprostredkovateľa znamená niesť jeho bremeno: udržiavať aktuálne zálohy, inštalovať aktualizácie a právnu zodpovednosť — tú podľa RGPD —, ktorá v skutočnosti nikdy neprestala byť tak celkom vaša (odkazy v pätičke spresňujú konkrétne články). Je tu práca a je tu deň, keď niečo zlyhá v nevhodnej chvíli. Neskrývame to.

Ale strach, ktorý obklopuje to slovo, zodpovednosť, je zle nastavený. Je oveľa ľahšie stratiť svoje súbory v cloudovej službe, ktorá skončí, alebo svoje fotky vo Fotkách Google, než stratiť tú zložku dôležitých dokumentov, ktorú máte vo vlastnom počítači: tú, o ktorej viete, kde je, a pri ktorej by ste si všimli, že chýba, hneď ako by zmizla. To, čo cítite ako svoje, opatrujete; to, čo považujete za bezpečné v rukách niekoho iného, zanedbávate.

Spomeňte si na predošlé fotoalbumy, tie z vyvolaného papiera schované v zásuvke. Počuli ste niekedy niekoho povedať, že „stratil“ svoj rodinný album? Počúva sa o dome, ktorý zhorel aj s albumom vnútri; ale stratiť ho len tak, nie. A naopak ľudia, ktorí mali všetky svoje fotky vo Fotkách Google alebo vo Fotkách Apple a zostali bez ničoho: táto historika sa vracia každých pár mesiacov, pretože verili, že je to v bezpečí. Fotky Google sa o vaše fotky starajú, to áno; ale nestarajú sa o ne tak, ako sa rodičia starajú o album, kde sú ich deti a vnúčatá. Tento rozdiel nenapraví žiadne dátové centrum: zodpovednosť, keď je vaša, nie je len bremeno; je tiež tou najlepšou zárukou.

Štyri otázky pred rozhodnutím

Ak uvažujete o tom, že urobíte tento krok v akejkoľvek jeho forme, je dobré najprv bez emócií a úprimne odpovedať na štyri otázky:

1. Ktorá časť vašich dát by vás bolelo stratiť, alebo si ich nemôcť odniesť? A pozor na odbavenie ako „rutinné“: história faktúr vyzerá ako tá najprozaickejšia vec na svete, kým nezmeníte program a nezistíte, že tie faktúry patrili poskytovateľovi, nie vám — že si ich nanajvýš môžete vytlačiť do PDF, bez možnosti

- v nich už vyhl'adávať —. Nie je to len otázka citlivosti: je to otázka toho, komu naozaj patrí to, čo potrebujete uchovať.
2. Ktorá možnosť je úmerná vašej skutočnej technickej schopnosti? Vlastný dobre udržiavaný počítač je v dosahu každého; spravovať celý server, to už menej. Buďte k sebe úprimní v tom, čo viete a čo nie. A pamätajte, že medzi postaviť si celý server a zveriť všetko je veľmi rozumné medzipole: programy — slobodné aj proprietárne —, ktoré ukladajú vaše dáta vo vašom vlastnom zariadení a nechajú vás dostať sa k nim zvonku. Pre mnoho ľudí je to najlepšia rovnováha.
  3. Aký máte plán pre najhorší deň? Únik údajov, odchádzajúci disk, končiaci poskytovateľ, technik na PN. Ak plán začína slovami „to by sa nemalo stať“, nie je to plán.
  4. Vedeli by ste dokázať, že spĺňate pravidlá, ak by vás zajtra prišli skontrolovať? Robiť to dobre a vedieť dokázať, že to robíte dobre, nie je to isté. Zákon vyžaduje to druhé.

Neexistuje univerzálna odpoveď. Existuje primeraná odpoveď, prijatá s úprimnosťou o tom, čo sa získava a čo sa dedí. A nad technikou jedna jednoduchá istota: vaše údaje žijú v niečom počítači. Jedinou otázkou, na ktorej skutočne záleží, je, koho počítač to má podľa vás byť.

Samo-hostovanie nie je ani cnosť, ani neresť: je to nástroj s konkrétnym dopadom na schopnosti a zodpovednosť. Otázka nikdy neznela, či máte hostovať svoje údaje, ale aké údaje, ako a s akou podpornou sieťou. Získanie kontroly nad údajmi neznamená návrat do suterénu ani nedôveru voči všetkému: je to návrat k pocitu zodpovednosti za to, čo je naše, tak ako vtedy, keď tie údaje žili v priechynku na stole. Táto zodpovednosť, správne pochopená, je skutočnou službou, ktorú profesionál poskytuje svojim klientom.

Zdroje a ďalšie čítanie

- Nariadenie (EÚ) 2016/679 — článok 28 (sprostredkovateľ), článok 32 (bezpečnosť spracúvania), článok 33 (oznamovanie porušenia), článok 37 (určenie zodpovednej osoby).
- Španielsky úrad na ochranu údajov (AEPD) — *Praktická príručka pre analýzu rizík pri spracúvaní osobných údajov* (aktuálna revízia). Rámec pre prevádzkovateľov, ktorí preberajú vlastné technické funkcie.
- Európsky výbor pre ochranu údajov (EDPB) — *Guidelines 1/2024 on processing of personal data based on legitimate interests*. Použiteľné aj pre test proporcionality pri rozhodovaní o vlastnej infraštruktúre.
- Európska komisia — verejný adresár poskytovateľov informačných služieb so sídlom v európskej jurisdikcii. Administratívny východiskový bod pre identifikáciu európskych možností spravovaného hostingu.
- Nextcloud GmbH (Nemecko) — *Nextcloud Enterprise architecture and compliance documentation*. Zdokumentovaný prípad slobodného softvéru so samo-hostovanými aj spravovanými modelmi cez európskeho poskytovateľa; užitočné ako technická referencia projektu udržiavaného v európskej jurisdikcii od roku 2016.

[← Predchádzajúci24 slov: čo je to kryptografická identita](#)[Nasledujúci → Skutočné vs. zdanlivé súkromie: otázky, ktoré je vhodné si položiť](#)

Nedávne čítanie

- [Úvaha · 29. júna 2026 Nie si anonymný](#)
- [Úvaha · 27. mája 2026 To, čo podpis nemôže vyriešiť](#)
- [Analýza · 26. mája 2026 Skutočné vs. zdanlivé súkromie: otázky, ktoré je vhodné si položiť](#)

Vezmite si tento článok tam, kam potrebujete.

[↓ Markdown](#) [↓ Čistý text](#) [↓ PDF](#)

Súbor sa stiahne do vášho zariadenia. Odtiaľ si ho môžete uložiť, importovať do Solo2 alebo zdieľať, kdekoľvek chcete. Cuadernos za vás o ciele nerozhoduje.

Vosková pečat' · SHA-256 28657d3d89fa25dd7266e9bcbab86e84177cde783810a1c9ae8a5f8d62a390fd

[Funkcie](#) [Novinky](#) [Blog](#) [Pomoc](#) [O nás](#) [Kontakt](#)
[Transparentnosť](#) [Overenie](#) [Súkromie](#) [Podmienky](#) [Cookies](#)

Cuadernos Lacre · Publikácia spoločnosti [Menzuri Gestión S.L.](#) ·
napísal R.Eugenio · edituje tím [Solo2](#).

Tento web nepoužíva cookies. Všetko, čo váš prehliadač načíta, je napísané alebo dohliadané nami a uložené na našich európskych serveroch: anonymné počítadlo návštev (Umami, autohostované) a minimálny JavaScript potrebný pre výber jazyka a vašu voľbu svetlého/tmavého motívu, ktorá sa ukladá vo vašom vlastnom zariadení. Bez zdrojov tretích strán, bez trackerov, bez profilovania, bez zdieľania údajov. Ak nás chcete sledovať: [RSS](#).